

9. Interpelácia poslankyne Národnej rady Slovenskej republiky V. Dubáčovej na ministra zahraničných vecí a európskych záležitostí Slovenskej republiky M. Lajčáka podaná 19. septembra 2018 vo veci pomoci zastupiteľských úradov Slovákom v zahraničí v krízových situáciách

Viera Dubačová
poslankyňa NR SR

SEKRETARIAT PREDSEDU NÁRODNEJ RADY SLOVENSKEJ REPUBLIKY		
Dátum zaevidovania: 19-09-2018		
Číslo spisu: PREAS-485/2018		
Listy: 1/-	Prílohy: 1/3	
RZ	ZH	LU

Bratislava 18. september 2018

Vážený pán minister,

v súlade s článkom 80 Ústavy Slovenskej republiky a § 129 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 350/1996 Z. z. o rokovacom poriadku Národnej rady Slovenskej republiky v znení neskorších predpisov, si Vám dovoľujem podať interpeláciu, vo veci fungovania zastupiteľských úradov v prípade pomoci Slovákom v zahraničí pri krízových udalostiach.

Obrátili sa na mňa s podnetom občania, ktorí sa v úvode augusta tohto roka nachádzali na Indonézskeom ostrove Lombok v čase ničivých a tragických zemetrasení. Pri ich slovách, ale aj skúsenostiach iných turistov či ľudí pracujúcich za hranicami, ktoré som si vypočula v minulosti, sa žiaľ priam sama vyslovuje otázka, či sa vieme postarať o našich občanov v krízových situáciách.

Dva páry mladých Slovákov, ktorí sa v lete vybrali do Indonézie a v čase zemetrasení 5. a 6. augusta sa ocitli na ostrove Lombok, na prvý pohľad splnili, čo mali. Minimálne dvaja z nich boli vopred nahlásení v systéme MZV SR, že sa v danom čase budú v oblasti nachádzať. Napriek tomu ich zastupiteľský úrad v Jakarte či iný orgán MZV SR v čase krízovej situácie sám nekontaktoval.

V čase zemetrasení tak urobili títo samotní občania, ktorí na ochromenom ostrove získavali len obmedzené informácie. Po kontaktovaní zastupiteľského úradu sa žiaľ dozvedeli len toľko, že situáciu veľvyslanectvo zaznamenalo, zisťovali potenciálnu hrozbu vln cunami a následne sa už len dotknutých občanov pýtali na ich pocity z udalosti, pričom z takejto komunikácie občania nenadobudli práve pocit profesionálneho prístupu. V poriadku, títo občania mali na ďalší deň zabezpečený let z ostrova a nepožadovali žiadnu mimoriadnu pomoc. Samotný zastupiteľský úrad ich však, napriek ďalším zemetraseniam ešte počas nasledujúcej noci, samostatne vôbec nekontaktoval.

V kontraste s týmto prístupom je ale potom najmä fungovanie služieb zastupiteľských úradov iných krajín. Konkrétne sa s týmito našimi občanmi na mieste nachádzali aj občania Rakúska, ktorí boli priamo kontaktovaní od svojich zastupiteľských úradov či informovaní aktuálnymi SMS správami každých tridsať minút o vývoji situácie.

Práve určitá proaktivita zastupiteľského úradu je v takejto chvíli očakávaným príspevkom k pocitu istoty a často mimoriadne dôležitá pre usmernenie ľudí v stresových situáciách. A tento prípad nie je v tomto ponímaní ojedinelým. Rešpektujem, že práca

zastupiteľských úradov má určité limity, avšak očakávaný je práve proaktívny ľudský prístup v ponúkaní možných riešení krízových situácií, poskytovaní aktuálnych informácií a zaujímaní sa o ďalší vývoj situácie občanov.

V tejto súvislosti ma zaujíma niekoľko faktov k práci našich zastupiteľských úradov v jednotlivých krajinách:

1. Bol v spomínanom prípade postup Veľvyslanectva SR v Jakarte správny?
2. Prečo sa zastupiteľský úrad ďalej o slovenských občanov v krízovej oblasti nezaujímal?
3. Aké kvalifikačné predpoklady musia spĺňať pracovníci zastupiteľských úradov, ktorí komunikujú s občanmi v krízových situáciách?
4. Prechádzajú pracovníci, ktorí komunikujú s občanmi v krízových situáciách psychologickými testami?
5. Kto a akou formou zabezpečuje informovanie slovenských občanov, nahlásených v systéme MVZ SR, v krízových situáciách? Považujete fungovanie týchto služieb za dostatočné?
6. Majú podľa MVZ SR zastupiteľské úrady a menovite práve konzulárne služby a krízové situácie dostatočné personálne kapacity v jednotlivých štátoch?

Vopred ďakujem za konkrétne odpovede na uvedené otázky.

S úctou

Viera Dubačová

Vážený pán

Miroslav Lajčák

minister

Ministerstvo zahraničných vecí a európskych záležitostí SR

Hlboká cesta 2

833 36 Bratislava 37